

Smernice organa upravljanja za uporabo »načela, da se ne škoduje bistveno«, osnutek

pri izvajanju Programa evropske kohezijske politike v obdobju
2021-2027 v Sloveniji

Načelo, da se ne škoduje bistveno

17. člen Uredbe o
taksonomiji -
nebistveno
škodovanja šestim
okoljskim ciljem:

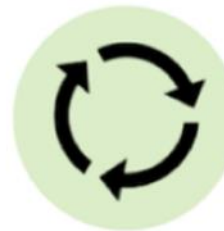
**BLAŽENJE
PODNEBNIH
SPREMENB**

**PRILAGAJANJE
NA PODNEBNE
SPREMEMBE**

**TRAJNOSTNA
RABA IN VARSTVO
VODNIH IN
MORSKIH VIROV**

**KROŽNO
GOSPODARSTVO**

**PREPREČEVANJE IN
NADZOR
ONESNAŽEVANJA**

**VARSTVO IN
OBNOVA BIOTSKE
RAZNOVRSTNOSTI
IN EKOSISTEMOV**

Zakonodaja

- Uredba (EU) 2020/852 o taksonomiji
- Uredba (EU) 2021/1058 o Kohezijskem skladu
- Uredba (EU) 2021/1060 o skupnih določbah
- **Podnebna Delegirana uredba** (EU) 2021/2139 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 in Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2485 o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2021/2139
- **Okoljska Delegirana uredba Komisije** (EU) 2023/2486 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852
- **EU taxonomy compass:** <https://ec.europa.eu/sustainable-finance-taxonomy/taxonomy-compass/the-compass>

Smernice in drugi pomembni dokumenti

- • Obvestilo Komisije Tehnične smernice za uporabo „načela, da se ne škoduje bistveno“ v skladu z uredbo o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost 2021/C 58/01
- • Smernice za krepitev podnebne odpornosti infrastrukture v obdobju 2021–2027 (Ljubljana, september 2023, Verzija 1.0)
- • NSP, 2023. Navodila organa upravljanja za načrtovanje, odločanje o podpori, spremljanje in poročanje o izvajanju evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027.
- • PEKP, 2022. Program evropske kohezijske politike v obdobje 2021–2027 v Sloveniji.
- • Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda, 2021.

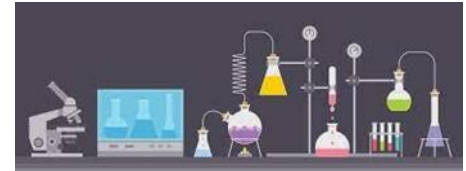
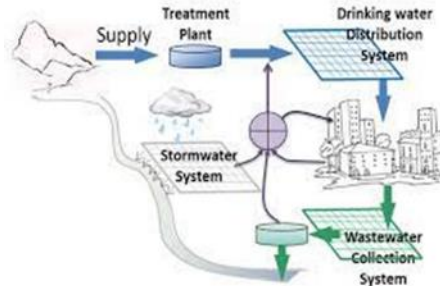
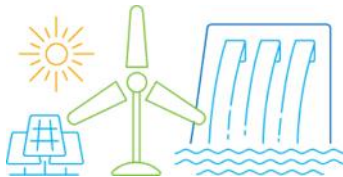

Priprava nacionalnih smernic za PEKP

- Namen: preverjanje in ocenjevanja kakovosti projekta, skladnost z določbami 17. člena Uredbe o taksonomiji
- Vsebina smernic pripravljena ob upoštevanju Tehnične smernice za uporabo „načela, da se ne škoduje bistveno“ v skladu z uredbo o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost
- Okvirna vsebina:
 - Splošne usmeritve za ocenjevanje skladnosti z DNSH
 - Poenostavljena ocena za ocenjevanje skladnosti z DNSH
 - Vsebinska ocena skladnosti z DNSH
 - Smernice za konkretne skupine projektov

Smernice za konkretne skupine projektov

Splošne usmeritve za ocenjevanje skladnosti ukrepov z DNSH

- Skladnost z okoljskim pravom – ločena obveznost
- Obravnava neposrednih in primarnih posrednih vplivov skozi celoten življenjski cikel
- Presoja ukrepov, ki nimajo tehnološko izvedljivih alternativ z majhnim vplivom na okolje - na podlagi scenarija brez poseganja ob upoštevanju vpliva ukrepa na okolje v absolutnem smislu
- Presoja ukrepov, ki nimajo tehnološko in ekonomsko izvedljivih alternativ z majhnim vplivom na okolje
- Uporabnost tehničnih meril za pregled iz Delegiranih uredb
- DNSH vs. podnebno preverjanje/climate proofing

Poenostavljena ocena

V prvi fazi s pomočjo kontrolnega seznama iz priloge 6.1 ocenimo ali lahko ima ukrep vpliv na okoljske cilje skladno z načelom DNSH (ocenjuje se vpliv na vsek okoljski cilj posebej):

1. Blaženje podnebnih sprememb
2. Prilagajanje na podnebne spremembe
3. Trajnostna raba ter raba vodnih in morskih virov
4. Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem
5. Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja
6. Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov

Ali ima lahko implementacija ukrepa v celotnem življenjskem ciklu potencialen škodljiv vpliv na doseganje zgornjih okoljskih ciljev?

- Ni predvidljivih škodljivih vplivov zaradi zasnovane ukrepa ali
- Ukrep 100% prispeva k podnebnim in/ali okoljskim ciljem iz Priloge I Uredbe (EU) 2021/1060 ali
- Ukrep bistveno prispeva k podnebnim in/ali okoljskim ciljem skladno z Uredbo o taksonomiji ali
- ukrep je enak že ocenjenemu ukrepu iz ocene DNSH za PEKP ali NOO

Ukrep je skladen z DNSH

Potencialno škodljiv vpliv

Škodljiv vpliv oz. je ukrep na seznamu izključenih ukrepov*

Ukrep ni skladen z DNSH

*ukrepi iz 7. člena Uredbe (EU) 2021/1058 - izključitev iz področja uporabe ESRR in Kohezijskega sklada

Vsebinska ocena

Vsebinska ocena

V drugi fazi s pomočjo kontrolnega seznama iz priloge 6.3 ocenimo ali vplivi ukrepa bistveno škodujejo okoljskim ciljem in niso skladni z DNSH:

Ali ima lahko implementacija ukrepa v celotnem življenjskem ciklu bistven škodljiv vpliv na doseganje zgornjih okoljskih ciljev?

Ni bistvenih škodljivih vplivov

Ukrep je skladen z DNSH

Bistveni škodljivi vplivi

Ukrep ni skladen z DNSH

Poenostavljena ocena

- 1. del kontrolnega seznama za oceno skladnosti z DNSH
- Ključno vprašanje je **ali lahko nastanejo potencialno škodljivi vplivi na okoljske cilje?**

<i>Ali je za okoljske cilje v nadaljevanju potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?</i>	DA	NE	<i>Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »NE«; kjer je relevantno, predložite informacije o razpoložljivi podporni dokumentaciji</i>
Blažitev podnebnih sprememb Bo imel ukrep morebitne škodljive vplive na blaženje podnebnih sprememb?			
Prilagajanje podnebnim spremembam Bo imel ukrep morebitne škodljive vplive na prilagajanje podnebnim spremembam?			
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov Ali se zaradi izvedbe ukrepa pričakuje potencialen škodljiv vpliv na vodne in morske vire?			
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem Bo ukrep imel potencialno škodljive učinke na prehod v krožno gospodarstvo vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem?			
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal Bo ukrep imel potencialno škodljive učinke na preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal?			
Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov Bo ukrep imel potencialno škodljive učinke na varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov?			

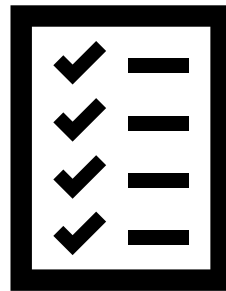
Vsebinska ocena skladnosti

- 2. del kontrolnega seznama za oceno skladnosti z DNSH
- Ključno vprašanje je **ali** lahko nastanejo bistveni škodljivi vplivi na okoljske cilje?

Vprašanja	NE	Vsebinska utemeljitev
Blažitev podnebnih sprememb: Ali se pričakuje, da bo ukrep povzročil precejšnje emisije toplogrednih plinov?		
Prilagajanje podnebnim spremembam: Ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativen vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: • Ali se pričakuje, da bo ukrep škodil: (i) dobremu stanju ali dobremu ekološkemu potencialu vodnih teles, vključno s površinsko vodo in podtalnico; ali (ii) dobremu okoljskemu stanju morskih voda?		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem: • Ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal: Ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?		
Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov: Ali je ukrep: (i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornosti ekosistemov; ali (ii) škodljiv za ohranitveni status habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?		

Dokazila za vsebinsko oceno skladnosti z DNSH

Dokazila, ki so skupna za vse ali večino skupin ukrepov

- Medsektorska dokazila (zakonodaja, CPVO, PVO, soglasja, dovoljenja, okoljski znaki, zelena javna naročila)

- Blaženje podnebnih sprememb (skladnost z NEPN, ReDPS50, oceana ali izračun ogljičnega odtisa)

- Prilagajanje podnebnim spremembam (sorazmerna ocena podnebnega tveganja, podrobna ocena podnebne ranljivosti in tveganja)

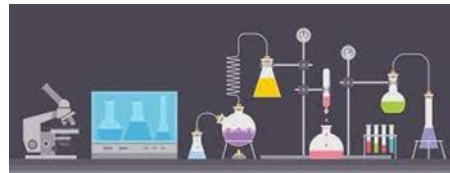
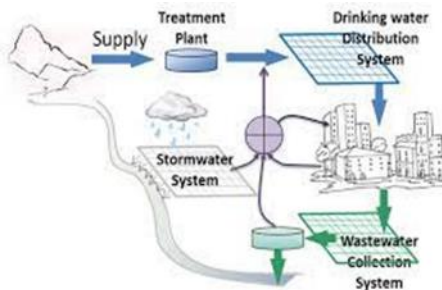

Dokazila, ki so skupna za vse ali večino skupin ukrepov

- Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov (skladnost z Okvirno direktivo o vodah, Morsko direktivo, Poplavno direktivo, ni bistvenih vplivov na varstvena in ogrožena območja)
- Krožno gospodarstvo (skladnost z Programom ravnanja z odpadki in Programom preprečevanja odpadkov, trajnostni izdelki, hierarhija ravnanja z odpadki, učinkovita raba virov)
- Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja (skladnost z načrti zmanjševanja onesnaževanja)
- Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov (blažitvena hierarhija, skladnost z direktivami o habitatih in pticah)

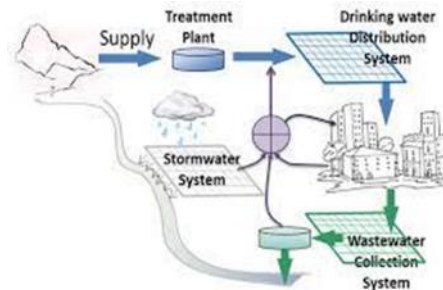

Smernice za konkretne skupine projektov

Primer: Gradnja in obnova poslovnih con

- Prometna infrastruktura
- Energetska infrastruktura
- Komunalna infrastruktura
- Infrastruktura za telekomunikacije
- Protipoplavni ukrepi

Poslovne cone – prometna infrastruktura

Gradnja in prenova cestne infrastrukture

Pomembna vprašanja: specifične za cestno infrastrukturo

-
-
-
-
-
- Blaženje podnebnih sprememb: emisije TGP
 - Prilagajanje na podnebne spremembe: podnebna tveganja in prilagoditev projekta
 - Krožno gospodarstvo: trajnostna raba materialov in gradbeni odpadki
 - Onesnaževanje:
 - hrup in emisije v zrak med gradnjo in obratovanjem
 - svetlobno onesnaževanje – cestna razsvetljava
 - Biotska raznovrstnost:
 - Posegi v habitate in vrste, invazivne vrste, preprečevanje naletov divjih živali

Medsektorska dokazila

- CPVO, PVO, PP, okoljski znaki, skladnost z okoljskimi usmeritvami iz strateških dokumentov in prosrorskih planov
- zeleno javno naročanje (merila za projektiranje obnove oziroma izvedbo obnove cest, cestno razsvetljavo in prometno signalizacijo ter protihrupne ograje)
- skladnost s področjem intervencije
 - 095 Digitalizacija prometa, če je delno namenjena zmanjšanju emisij toplogrednih plinov: cesta
- certifikati trajnostne gradnje

Druga dokazila

- Podnebno preverjanje – ogljični odtis načeloma obvezen, sorazmerna ocena podnebnega tveganja, podrobna ocena podnebne ranljivosti in tveganja
- Druga področna dokazila (npr. vodno soglasje, upoštevanje smernic glede upravljanja z vodami)

Uporaba tehničnih meril

- tehnična merila za pregled za bistven prispevek ali nebstveno škodovanje okoljskim ciljem (Priloga I ali II, poglavje 6.15 Infrastruktura za omogočanje nizkoogljčnega cestnega prevoza in javnega prevoza/ Infrastruktura za omogočanje cestnega prevoza in javnega prevoza) iz Podnebne delegirane uredbe
- tehnična merila za pregled za bistven prispevek ali nebstveno škodovanje okoljskim ciljem (Priloga II, poglavje 3.4 Vzdrževanje cest in avtocest, 3.5 Uporaba betona v gradbenem inženirstvu) iz Okoljske delegirane uredbe

Uporaba tehničnih meril – primer za nebistveno škodovanje blaženju PS

- Infrastruktura ni namenjena transportu ali shranjevanju fosilnih goriv.
- Pri novi infrastrukturi ali večji prenovi se krepi odpornost infrastrukture proti podnebnim spremembam v skladu z ustrezno prakso krepitev podnebne odpornosti, ki vključuje izračun ogljičnega odtisa in jasno določitev prikritih stroškov ogljika. Tak izračun ogljičnega odtisa zajema emisije obsegov 1–3 in kaže, da infrastruktura ne povzroča dodatnih relativnih emisij toplogrednih plinov, kar se izračuna na podlagi konservativnih predpostavk, vrednosti in postopkov.

Uporaba tehničnih meril – primer za nebistveno škodovanje prilagajanju PS

- Izvedba sorazmerne ocene podnebnih tveganj
 - Analiza občutljivosti - opredelitev podnebnih groženj, na katere je cesta občutljiva
 - Analiza izpostavljenosti
 - Določitev ranljivosti = občutljivost x izpostavljenost
 - Za podnebna tveganja, kjer je ugotovljena srednja do velika podnebna ranljivost – izvedba podrobne analize tveganja (verjetnost in jakost posledic)
 - Predvidijo se prilagoditveni ukrepi (fizična sprememba zasnove projekta ali njegove lokacije, operativne in vzdrževalne ukrepe, upravljanje tveganj)

		Izpostavljenost (sedanje in prihodnje razmere)			
		Nična	Nizka	Srednja	Visoka
Občutljivost (najvišja za posamezni del)	Nična				
	Nizka				
	Srednja				
	Visoka				

Raven ranljivosti:

Nična
Nizka
Srednja
Visoka

Uporaba tehničnih meril – Trajnostna raba

vodnih virov

-
- Tveganja degradacije okolja, povezana z ohranjanjem kakovosti vode in preprečevanjem vodnega stresa, se opredelijo in obravnavajo s ciljem doseganja dobrega stanja voda in dobrega ekološkega potenciala, kot sta opredeljena v členu 2(22) in (23) Uredbe (EU) 2020/852, v skladu z Direktivo 2000/60/ES) ter načrtom upravljanja rabe in varstva voda, ki se na njeni podlagi pripravi za morebiti prizadeta vodna telesa v posvetovanju z ustreznimi deležniki.
-
-
-
-
- Če se presoja vplivov na okolje izvede v skladu z Direktivo 2011/92/EU in vključuje presojo vpliva na vodo v skladu z Direktivo 2000/60/ES, se dodatna presoja vpliva na vodo ne zahteva, če so ugotovljena tveganja odpravljena.

Uporaba tehničnih meril – Prehod na krožno gospodarstvo

- Najmanj 70 % (glede na maso) nenevarnih gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov se pripravi za ponovno uporabo, recikliranje in drugo snovno predelavo, vključno z zasipanjem z uporabo odpadkov za nadomeščanje drugih materialov.
- Subjekti omejijo nastajanje odpadkov pri postopkih, povezanih z gradnjo in rušenjem, v skladu s protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja.
- Upoštevanje najboljših razpoložljivih tehnik, uporaba selektivnega rušenja, selektivno odstranjevanje materialov z uporabo razpoložljivih sistemov razvrščanja za gradbene odpadke in odpadke iz rušenja objektov.

Uporaba tehničnih meril – Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja

-
- Kadar je to ustrezno, se hrup in vibracije zaradi uporabe infrastrukture ublažijo z izvedbo odprtih izkopov, zidnih pregrad ali drugih ukrepov.
-
- Sprejeti so ukrepi za zmanjšanje hrupa, prahu in emisij onesnaževal med gradbenimi ali vzdrževalnimi deli.
-
-
-

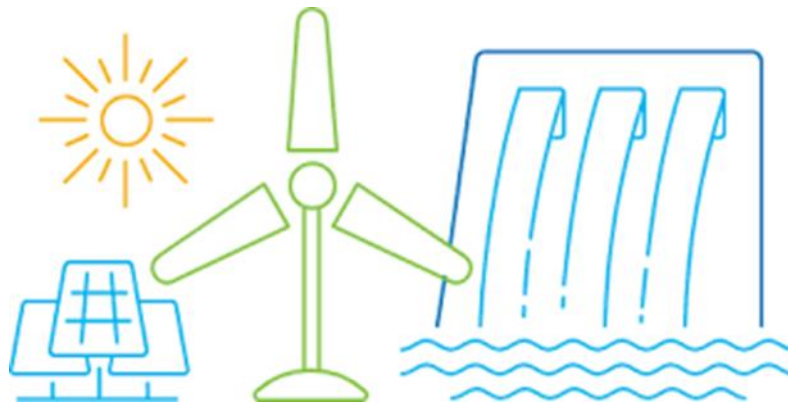

Uporaba tehničnih meril – Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov

- Izvedena sta bila presoja vplivov na okolje ali pregled v skladu z Direktivo 2011/92/EU.
- Če je bila izvedena presoja vplivov na okolje, se izvedejo zahtevani blažitveni in kompenzacijski ukrepi za varstvo okolja.
- Za zemljišča/postopke na občutljivih območjih biotske raznovrstnosti (vključno z omrežjem zavarovanih območij Natura 2000, Unescovimi območji kulturne dediščine in ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zavarovanimi območji) ali v bližini takih območij je bila, kjer je bilo to potrebno, izvedena ustrezna ocena, na podlagi ugotovitev take ocene pa se izvajajo potrebni blažitveni ukrepi.
- Kadar je to ustrezno, vzdrževanje vegetacije vzdolž infrastrukture cestnega prometa zagotavlja, da se ne širijo invazivne vrste.
- Izvajajo se blažitveni ukrepi za preprečevanje naletov divjih živali.

Poslovne cone – energetska infrastruktura

Gradnja in prenova OVE, sistemov za shranjevanje in distribucijo EE ter širitev daljinskih omrežij za ogrevanje in hlajenje

Medsektorska dokazila

Prispevek k okoljskim ciljem skladno s Prilogo I Uredbe (EU) 2021/1060

- 047 Energija iz obnovljivih virov: veter
- 048 Energija iz obnovljivih virov: sončna energija
- 049 Energija iz obnovljivih virov: biomasa
- 050 Energija iz obnovljivih virov: biomasa z visokimi prihranki emisij toplogrednih plinov
- 053 Pametni energetske sistemi (vključno z inteligentnimi energetskimi omrežji in sistemi IKT) ter povezano shranjevanje
- 054 Visoko učinkovita soproizvodnja, daljinsko ogrevanje in hlajenje
- 055 Visoko učinkovita soproizvodnja toplote in električne energije, daljinsko ogrevanje in hlajenje z nizkimi emisijami v življenjskem ciklu

Medsektorska dokazila

Tehnična merila skladno iz Podnebne delegirane uredbe

- 3.20 Proizvodnja, namestitve in servisiranje visoko-, srednje- in nizkonapetostne električne opreme za prenos in distribucijo električne energije, ki prinaša ali omogoča bistven prispevek k blažitvi podnebnih sprememb,
- 4.1 Proizvodnja energije z uporabo fotovoltaične tehnologije,
- 4.2 Proizvodnja električne energije z uporabo tehnologije za proizvodnjo koncentrirane sončne energije,
- 4.3 Proizvodnja električne energije iz vetrne energije,
- 4.8 Proizvodnja električne energije iz bioenergije
- 4.9 Prenos in distribucija električne energije,
- 4.10 Shranjevanje električne energije,
- 4.11 Shranjevanje toplotne energije,
- 4.12 Shranjevanje vodika,
- 4.14 Prenosna in distribucijska omrežja za pline iz obnovljivih virov in nizkoogljicne pline,
- 4.15 Distribucija daljinskega ogrevanja oz. hlajenja,
- 4.17 Soproizvodnja toplote oz. hladu in električne energije iz sončne energije,
- 4.19 Soproizvodnja toplote oz. hladu in električne energije iz nefosilnih plinastih in tekočih goriv iz obnovljivih virov,
- 4.20 Soproizvodnja toplote/hladu in električne energije iz bioenergije,
- 4.24 Proizvodnja toplote oz. hladu iz bioenergije ali druga

Pomembna vprašanja:

- Blaženje podnebnih sprememb:
 - Podnebno preverjanje – ogljični odtis načeloma potreben,
 - Obveznosti ZUNPEOVE glede shranjevanja EE
- Prilagajanje na podnebne spremembe – ocena podnebnih tveganj
- Trajnostna raba voda:
 - Shranjevanje EE – požarne vode
- Onesnaževanje:
 - Vetrne elektrarne: Nizkofrekvenčni hrup in infrazvok
 - Raba lesne biomase: prašni delci
 - EMS
- Biodiverziteta:
 - Vetrne elektrarne: spremljanje populacij ptic, netopirjev, velikih zveri

Uporaba tehničnih meril – prenos in distribucija EE

- Blaženje: Infrastruktura ni namenjena vzpostavitvi neposredne povezave ali razširitvi obstoječe neposredne povezave z elektrarno, pri kateri so neposredne emisije toplogrednih plinov večje od 270 g CO₂ e/kWh.
- Prilagajanje: ocena podnebnih tveganj
- Trajnostna raba vodnih virov: ni relevantno
- Prehod na krožno gospodarstvo: Vzpostavljen je načrt ravnanja z odpadki, ki zagotavlja čim večjo ponovno uporabo ali recikliranje po koncu življenjske dobe v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki, tudi na podlagi pogodbenih dogovorov s partnerji na področju ravnanja z odpadki.

Uporaba tehničnih meril – prenos in distribucija EE

- Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja: Nadzemni visokonapetostni vodi
 - za dejavnosti na gradbišču se upoštevajo načela iz Splošnih okoljskih, zdravstvenih in varnostnih smernic Mednarodne finančne korporacije (181).
 - pri dejavnostih se upoštevajo veljavni standardi in predpisi za omejitev vpliva elektromagnetnega sevanja na zdravje ljudi, kar vključuje dejavnosti, ki se izvajajo v Uniji, pri katerih se upošteva priporočilo Sveta o omejevanju izpostavljanja javnosti elektromagnetnim poljem (od 0 Hz do 300 GHz) (182),
- Pri dejavnostih se ne uporabljajo poliklorirani bifenili (PCB)

Uporaba tehničnih meril – prenos in distribucija EE

Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov:

- Izvedena sta bila presoja vplivov na okolje ali pregled v skladu z Direktivo 2011/92/EU.
- Če je bila izvedena presoja vplivov na okolje, se izvedejo zahtevani blažitveni in kompenzacijski ukrepi za varstvo okolja.
- Za zemljišča/postopke na občutljivih območjih biotske raznovrstnosti (vključno z omrežjem zavarovanih območij Natura 2000, Unescovimi območji kulturne dediščine in ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zavarovanimi območji) ali v bližini takih območij je bila, kjer je bilo to potrebno, izvedena ustrezna ocena, na podlagi ugotovitev take ocene pa se izvajajo potrebni blažitveni ukrepi.

Poslovne cone – komunalna infrastruktura

Infrastruktura za oskrbo s pitno vodo in za odvajanje in čiščenje odpadnih voda

Medsektorska dokazila

Prispevek k okoljskim ciljem skladno s Prilogo I Uredbe (EU) 2021/1060

- 062 Oskrba z vodo za prehrano ljudi (infrastruktura za pridobivanje, čiščenje, shranjevanje in distribucijo, ukrepi za večjo učinkovitost, oskrba s pitno vodo) ali

- 063 Oskrba z vodo za prehrano ljudi (infrastruktura za pridobivanje, čiščenje, shranjevanje in distribucijo, ukrepi za večjo učinkovitost, oskrba s pitno vodo) v skladu z merili učinkovitosti

- 064 Gospodarjenje z vodnimi viri in varovanje vodnih virov (vključno z upravljanjem povodij, posebnimi ukrepi za prilagoditev podnebnim spremembam, ponovno uporabo, zmanjševanjem puščanja)

- 065 Zbiranje in čiščenje odpadne vode
- 066 Zbiranje in čiščenje odpadne vode v skladu z merili energetske učinkovitosti

Medsektorska dokazila

Tehnična merila skladno iz Podnebne delegirane uredbe

- 5.1 Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje, čiščenje in distribucijo vode,
- 5.2 Obnova sistemov za zbiranje, čiščenje in distribucijo vode,
- 5.3 Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje in čiščenje odpadnih voda,
- 5.4 Obnova sistemov za zbiranje in čiščenje odpadnih voda)

Tehnična merila skladno iz Okoljske delegirane uredbe (Priloga 1)

- 1.1 Proizvodnja in namestitve tehnologij za obvladovanje vodnih izgub, ki omogočajo zmanjšanje in preprečevanje vodnih izgub v sistemih za oskrbo z vodo, ter z njimi povezane storitve,
- 2.1 Oskrba z vodo,
- 2.3 Trajnostni mestni sistemi za odvajanje padavinske vode in
- 4.1 Zagotavljanje podatkovno podprtih rešitev informacijske/operativne tehnologije za zmanjšanje vodnih izgub,

Tehnična merila skladno iz Okoljske delegirane uredbe (Priloga 2)

- 2.1 Pridobivanje fosforja iz odpadne vode in
- 2.2 Proizvodnja alternativnih vodnih virov za namene, ki niso prehrana ljudi

Pomembna vprašanja:

- Blaženje podnebnih sprememb:

- Podnebno preverjanje – ogljični odtis ni potreben, razen za velike ČN in v drugih primerih, če gre za projekt, pri katerem bi absolutne in/ali relativne emisije lahko presegle 20 000 ton ekvivalenta CO₂ /leto (pozitivne ali negativne).

- Trajnostna raba voda

- Odvajanje in čiščenje voda - emisije v vode, preprečevanje čezmernega prelivanja meteorne vode (ločeno zbiranje, zadrževanje meteornih voda), blato iz ČN

- Raba voda – ukrepi za zmanjšanje izgub v omrežjih

Uporaba tehničnih meril- oskrba z vodo (gradnja in obnova)

- Blaženje: ni relevantno
 - Prilagajanje: ocena podnebnih tveganj
 - Trajnostna raba voda: presoja vplivov na vode
 - Prehod na krožno gospodarstvo: ni relevantno
 - Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja: ni relevantno
 - Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov: presoja sprejemljivosti vplivov na naravo (če je potrebna)
-

Uporaba tehničnih meril- odvajanje odpadnih voda

- Blaženje: Izvedena je bila ocena neposrednih emisij toplogrednih plinov iz centraliziranega sistema odpadnih voda, vključno z zbiranjem (kanalizacijsko omrežje) in čiščenjem
- Prilagajanje: ocena podnebnih tveganj
- Trajnostna raba voda: Presoja vplivov na vode. Če so odpadne vode očiščene do stopnje, ki je primerna za ponovno uporabo pri namakanju v kmetijstvu, se določijo in izvajajo ukrepi za obvladovanje tveganja, da se preprečijo škodljivi vplivi na okolje.

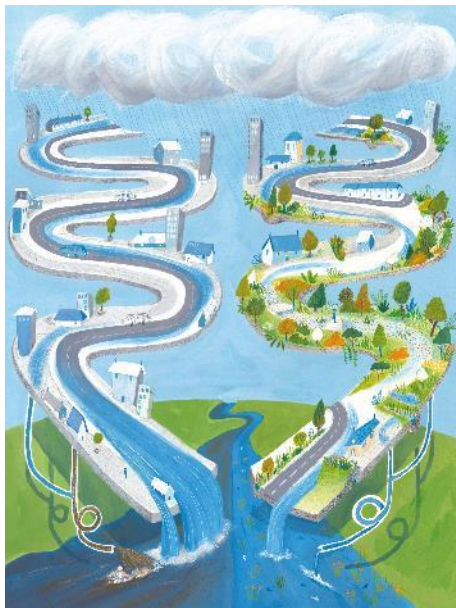
Uporaba tehničnih meril- odvajanje odpadnih voda

- Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja:
 - Izpusti v sprejemne vode izpolnjujejo zahteve glede najvišje dovoljene ravni onesnaževal za izpuste v sprejemne vode.
 - Izvajajo se ustrezni ukrepi za preprečevanje in ublažitev čezmernega prelivanja meteorne vode iz sistema za zbiranje odpadnih voda, kar lahko vključuje sonaravne rešitve, sisteme ločenega zbiranja meteorne vode, rezervoarje za zadrževanje in čiščenje vode iz začetnega izplakovanja.
 - Blato iz čistilne naprave se uporablja v skladu EU direktivami ali zahtevami nacionalnega prava v zvezi z nanašanjem blata na tla ali kakršno koli drugo uporabo blata na in v tleh.
- Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov: presoja sprejemljivosti vplivov na naravo (če je potrebna)

Poslovne cone in samostojni projekti – protipoplavni ukrepi

Vodna infrastruktura – gradbeni protipoplavni ukrepi

Medsektorska dokazila

Prispevek k okoljskim ciljem skladno s Prilogo I Uredbe (EU) 2021/1060

- 058 Prilagajanje ukrepom v zvezi s podnebnimi spremembami ter preprečevanje in obvladovanje tveganj, povezanih s podnebnimi spremembami: poplave in zemeljski plazovi (vključno z ozaveščanjem, civilno zaščito ter sistemi, infrastrukturo in ekosistemskimi pristopi za obvladovanje nesreč)

Medsektorska dokazila

Tehnična merila skladno iz Podnebne delegirane uredbe

- 14.2 Infrastruktura za preprečevanje tveganja poplav in zaščito pred njimi

Tehnična merila skladno iz Okoljske delegirane uredbe

- 3.1 Sonaravne rešitve za preprečevanje tveganja poplav in suš ter zaščito pred njimi

Pomembna vprašanja: vodna infrastruktura

- Blaženje podnebnih sprememb:
 - Podnebno preverjanje – ogljični odtis potreben, če gre za projekt, pri katerem bi absolutne in/ali relativne emisije lahko presegle 20 000 ton ekvivalenta CO₂ /leto (pozitivne ali negativne)
- Trajnostna raba voda
 - Hidromorfološko stanje voda – sonaravne ureditve, ohranjanje obrežne vegetacije, preprečitev vznemirjanja rib na ribjih drstiščih in v varstvenih revirjih, izvajanje del izven drstnih dob ribjih vrst, zagotavljanje prehodnosti ribjih vrst

Pomembna vprašanja: vodna infrastruktura

- Biodiverziteta:
 - Prednostno ekosistemski pristopi
 - Ohranjanje obstoječe hidrologije območja.
 - Nasipi - vzdolžni potek nasipa naj poteka čim bližje zunanjeja roba obstoječih poplavnih površin in v zadostni odmaknjenosti od vodotoka, ohranjanje naravovarstveno pomembnih območij, ki so odvisna od vode, v poplavnem območju oziroma na vodni strani nasipov
 - Rekonstrukcije ali odstranjevanja obstoječih protipoplavnih objektov - preučitev in preveritev možnosti hkratnega izboljšanja habitatnih vodnih vrst.
 - Pri časovnem okviru poseganja v vodotok se upoštevajo naravovarstveni cilji.

Uporaba tehničnih meril

- Blažitev: ni relevantno

- Prilagajanje: ocena podnebnih tveganj – paziti na vplive prilagoditvenih rešitev

- Trajnostna raba vodnih virov:

- Dejavnost ne ovira doseganja dobrega okoljskega stanja voda ali ne poslabša stanja voda, ki so že v dobrem okoljskem stanju

- Presoja vplivov na vode, kumulativni vplivi, uveljavljanje izjeme za doseganje ciljev, izvajanje ukrepov za blažitev, izravnalni ukrepi, spremljanje

Uporaba tehničnih meril

- Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja:
 - ukrepi za preprečevanje in ublažitev škodljivega prelivanja meteorne vode iz kombiniranega sistema za zbiranje odpadnih voda:
 - trajnostni mestni sisteme za odvajanje padavinske vode,
 - sistemi ločenega zbiranja meteorne vode,
 - rezervoarji za zadrževanje in čiščenje vode iz začetnega izplakovanja

Uporaba tehničnih meril

- Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov:
 - presoja sprejemljivosti vplivov na naravo (če je potrebna)
 - dejavnost ne vpliva pomembno na območja Natura 2000 glede na njihove cilje ohranjanja;
 - dejavnost ne škoduje obnovi ali vzdrževanju ugodnega stanja ohranjenosti populacij vrst, zavarovanih v skladu z Direktivo 92/43/EGS in Direktivo 2009/147/ES
 - dejavnost prav tako ne škoduje obnovi ali vzdrževanju ugodnega stanja ohranjenosti zadevnih habitatnih tipov, zavarovanih v skladu z Direktivo 92/43/EGS;
 - preprečuje se vnos invazivnih tujerodnih vrst ali se obvladuje njihovo širjenje v skladu z Uredbo (EU) št. 1143/2014;

Poslovne cone – zaključki in usmeritve

-
-
-
-
-
-
- Upoštevanje OU iz nadrejenih dokumentov – da, kjer obstaja vpliv, ki lahko povzroči bistveno škodo
 - Presoja skladnosti ne izhaja iz pregleda vključenosti OU, temveč iz ocenjenih vplivov
 - Upoštevanje tehničnih meril ni nujno, je pa priporočljivo
 - Ukrep razdeliti na dejavnosti, preveriti njihove vplive na okoljske cilje, po potrebi predvideti OU
 - Če se v razpisnih pogojih že navaja potencialne OU in tehnična merila – izhajati iz dejavnosti, ki so del ukrepa

ZaVita, svetovanje, d.o.o.

Tominškova 40

1000 Ljubljana | Slovenija

T/+386 41 711 794 | info@zavita.si | www.zavita.si
